

færdighedsprincip for ham, vistnok vilde komme til at ligge stærkt paa Grændsen af, hvad jeg vilde kalde ifferetfærdigt. Det forekommer mig ogsaa, at det vilde være en særdeles haard Anke mod den Lovgivning, der nu har bestaaet i saa lang Tid — den ærede Taler bemærkede selv, at det var omtrent 50 Aar — og hvor netop Forstriften har været, at der tages Hensyn til Afstanden mellem Bygningerne og ikke til Afstanden fra Grændsestjeldet; men denne Lovgivning har dog ikke i sine Virkninger vist sig at være Frugter, som kunne vidne om, at der var begaaet nogen Uretfærdighed imod de Paagjældende. Det andet Punkt, og det var det, som den ærede Rigsdagsmand især betone, er altsaa Billighedshensynet, og der maa jeg indrømme, at man godt kan sige, at det i sig selv er billigt, at en Grundeier paa sin Grund skal kunne bygge uhindret af, hvad der foretages fra hans Naboens Side, og at det ialfald kan være ubilligt; at han af den Aarsag nødes til at opføre sin Bygning paa en anden Maade, end han ellers havde havt i Sind; men jeg vil paa den anden Side spørge, om det ikke er i høi Grad ubilligt at lade en Bestemmelse komme frem, som ikke kan Andet end virke særdeles trykkende og behyrdende paa en stor Mængde af Statsborgerne og som vil lægge stærke Baand netop paa dem, som man især skalde sørge for, fordi de allerede lide under Tryk, der ere stærke nok til, at de ikke bør sørges; men det forekommer mig som ganske vist, at man ved at tage Endringsforslaget tilfølg og ved at gaa bort fra den Bestemmelse, der indeholdes i Udkastet, netop vil komme til at ramme en stor Deel af den Befolkning, som man har stor og særegen Grund til at sørge for, nemlig dem, der ere i Besiddelse af særdeles smaa Lødder. Saaledes som Afstandsberegningen var tidligere, nemlig fra Bygning til Bygning, var der ikke Noget iveien for, at de kunde komme til at opføre sig en Bolig paa det snevre Stykke Jord, de havde, men optager man den Bestemmelse, hvorpaa Endringsforslaget under Nr. 1 gaaer ud, at Bygningerne nemlig skulle opføres i en vis Afstand fra Naboens Grændsestjeld, saa vil man i Virkeligheden i mangfoldige Tilfælde forbyde en saadan Mand at bygge, og det er det, der

forekommer mig at være den store Ubillighed, som vilde være en Følge af Vedtagelsen af Endringsforslaget. Jeg bemærkede før, at den dette Forhold vedrørende Lovgivning nu i en lang Aarrække har været gjældende uden Ulempe, eller idetmindste uden synderlig fremtrædende Ulempe, og er der derfor nogen Ubillighed i den i Endringsforslaget foreslaaede nye Bestemmelse, saa troer jeg, at man skal være meget varsom med at indføre den. Er der Ubillighed i begge Tilfælde, saa finder man sig dog langt lettere i de Baand, der allerede længe have været tilstede, end i nye Baand; den, der lider under den bestaaende Bestemmelse, vil underkaste sig den Uleilighed, som han nu i en lang Aarrække har været vant til, men at komme med en ny Bestemmelse, der paalægger nye Byrder, nye Indskrænkninger, som kunne komme til at hindre en Mængde Folk Afgang til selv at kunne opføre sig en Bolig, det troer jeg er et Moment, som man stærkt maa have Diet hestet paa. Der er en underordnet Betragtning; som jeg skal tillade mig at tilføie, og det er nemlig den, at det tidligere har været let at beregne Afstanden fra Bygning til Bygning, hvilket ikke har gjort Lægmand Uleilighed, men naar man nu sætter Naboens Stjeld som Grændse, saa vil Sagen stille sig anderledes, saa er det umulig Andet, end at der mangfoldige Gange vil opstaae Tvivl om, hvorvidt Stjeldet virkelig gaaer. Man kan sige, at der ikke kan blive Spørgsmaal om store Stykker; men det er vist, at Tvivlen ialfald kan opstaae, og enten der er Tale om et større eller om et mindre Stykke Jord, ville Ulempene ganske vist komme til at fremtræde stærkt, og man vil, frygter jeg, gennem en saadan Bestemmelse fremkalde Vanstieligheder, som det vilde være langt ønskeligere at undgaae. Jeg kan saaledes ikke Andet end ansee det rigtigst at holde fast ved, hvad Udkastet indeholder, saaledes at Afstanden som hidtil bliver beregnet fra Bygning til Bygning.

Til § 2 er der stillet et Endringsforslag, som gaaer ud paa, at der efter Ordene „skal være Grundmur“ tilføies „af brændte Steen“, hvilket Punkt allerede har været behandlet af forskjellige ærede Rigsdagsmænd. Jeg anseer det for rigtigst, at Thinget ikke gaaer ind paa